

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ ΣΤΗΝ ΟΥΑΣΙΓΚΤΩΝ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ**

9 Ιουνίου 2022

Έκθεση Εμπορικού Επιμελητηρίου ΗΠΑ για τη Διατλαντική Οικονομία.

Δημοσιοποιήθηκε, 22/3, η ετήσια έκθεση “The Transatlantic Economy 2022: Annual Survey of Jobs, Trade and Investment between the United States and Europe”, υπό την αιγίδα του Εμπορικού Επιμελητηρίου ΗΠΑ (US Chamber of Commerce) και με τη συνεργασία του δικτύου Αμερικανικών Εμπορικών Επιμελητηρίων στην ΕΕ (American Chambers of Commerce to the European Union), ενώ τη σύνταξή της επιμελήθηκε το ίδρυμα Foreign Policy Institute, Πανεπιστημίου Johns Hopkins. Επισημαίνεται, αναλόγως διαθεσιμότητας ή πηγής στοιχείων, στην έκθεση γίνεται, εναλλακτικά, αναφορά στην ΕΕ27 ή στην Ευρώπη (¹) συμπεριλαμβανομένης σειράς άλλων χωρών (μεταξύ οποίων και η Τουρκία, βλ. “Terms”, σελ. 181).

Στην εν λόγω έκθεση επισημαίνεται, εκ νέου, ότι η διατλαντική οικονομία παραμένει η μεγαλύτερη παγκοσμίως, με θετικές προοπτικές ανάπτυξης και κατά το 2022, παρά τις παγκόσμιες πληθωριστικές πιέσεις, τη διαταραγμένη λειτουργία των εφοδιαστικών αλυσίδων, τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19 και τον πόλεμο στην Ουκρανία. Χαρακτηριστικά, αναφέρεται, ότι οι διατλαντικές ροές εμπορίου και επενδύσεων στηρίζουν 16 εκ. θέσεις εργασίας σε ΗΠΑ και Ευρώπη, και \$ 6 τρισ. εμπορικές πωλήσεις ετησίως. Η διατλαντική αγορά είναι η μεγαλύτερη και πλουσιότερη στον κόσμο καθώς συντηρεί περίπου το ήμισυ της συνολικής παγκόσμιας ιδιωτικής κατανάλωσης, ενώ αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του παγκόσμιου ΑΕΠ, σε όρους αγοραστικής δύναμης. Η διατλαντική οικονομική αλληλεξάρτηση είναι μεγαλύτερη από κάθε άλλη διεθνή οικονομική σχέση, με ιδιαίτερα ισχυρούς οικονομικούς δεσμούς μεταξύ των δύο πλευρών ως προς τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (FDI), τις επενδύσεις χαρτοφυλακίου, τις τραπεζικές συναλλαγές, τις ενδοομιλικές πωλήσεις αγαθών και υπηρεσιών, το εμπόριο ψηφιακών υπηρεσιών, την ενέργεια, τις επενδύσεις σε έρευνα και ανάπτυξη (R&D), τη συνεργασία σε θέματα δικαιωμάτων διανοητικής ιδιοκτησίας, τη μεταφορά τεχνολογίας και τις πωλήσεις υπηρεσιών υψηλής έντασης γνώσης.

Εμπόριο αγαθών & υπηρεσιών.

Η ΕΕ είναι ο μεγαλύτερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα. Βάσει στοιχείων 2021, το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ΕΕ-ΗΠΑ, τάξης \$ 1,1 τρισ. (ιστορικά υψηλότερη επίδοση), υπερέβη κατά 42% το εμπόριο αγαθών και υπηρεσιών ΕΕ-Κίνας (\$ 782 δισ.). Οι εξαγωγές αγαθών από την ΕΕ27, και το ΗΒ, στις ΗΠΑ ανήλθαν το 2021 σε \$ 547 δισ. ενώ οι εξαγωγές αγαθών ΗΠΑ προς την ΕΕ, και το ΗΒ, σε \$ 333 δισ., διαμορφώνοντας σχετικό εμπορικό έλλειμμα των ΗΠΑ τάξης \$ 214 δισ., από \$ 175 δισ. το 2020. Κορυφαίες α/ Πολιτείες-εξαγωγείς, προς την Ευρώπη, είναι οι Texas, California, New York, New Jersey και Illinois. Στην Ευρώπη,

¹ Στο παρόν έγγραφο αναφέρεται ΕΕ ή Ευρώπη, όπως χρησιμοποιείται στην έκθεση.

το 2020, κορυφαίοι αποδέκτες α/ εξαγωγών ήταν η Γερμανία για 21 Πολιτείες ΗΠΑ, το ΗΒ για 9 Πολιτείες και η Ολλανδία για 8 Πολιτείες.

Το διατλαντικό εμπόριο υπηρεσιών έχει εξέχουσα σημασία στις σχέσεις ΕΕ και ΗΠΑ, καθώς αμφότερες πλευρές είναι κατ' εξοχήν παραγωγοί και εξαγωγείς υπηρεσιών, ενώ, μέσω των σχετικών εκατέρωθεν επενδύσεων στους κλάδους υπηρεσιών διαμορφώνονται σχέσεις βαθύτερης διμερούς αλληλεξάρτησης, ενισχύοντας την παγκόσμια ανταγωνιστικότητα των αμερικανικών και ευρωπαϊκών επιχειρήσεων. Κατά το 2020, 41% των συνολικών α/ εξαγωγών υπηρεσιών είχε προορισμό την Ευρώπη και, αντίστοιχα, 43% των συνολικών ευρωπαϊκών εξαγωγών υπηρεσιών -- με κορυφαίους εξαγωγείς το Ηνωμένο Βασίλειο, τη Γερμανία, την Ελβετία, την Ιρλανδία και τη Γαλλία -- προωθήθηκε στις ΗΠΑ. Συγκεκριμένα, το ίδιο έτος, οι α/ εξαγωγές υπηρεσιών στην Ευρώπη (όπου βρίσκονται πέντε από τις πρώτες δέκα εξαγωγικές αγορές υπηρεσιών των ΗΠΑ) ανήλθαν σε \$ 291 δισ., ενώ οι α/ εισαγωγές υπηρεσιών από την Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 197 δισ., διαμορφώνοντας πλεόνασμα ισοζυγίου υπηρεσιών ΗΠΑ τάξης \$ 94 δισ., αμφότερες των οποίων επιδόσεις εμπορίου υπηρεσιών είναι σημαντικά χαμηλότερες ως προς το 2019 (χαρακτηριστικά, από επίπεδο α/ εξαγωγών \$ 342 δισ. το 2019), λόγω της πανδημίας.

Επισημαίνεται, οι πωλήσεις υπηρεσιών από ξένες θυγατρικές εταιρείες, τόσο στις ΗΠΑ όσο και στην Ευρώπη, παρουσιάζουν τις τελευταίες δεκαετίες ραγδαία αύξηση, όντας πλέον πιο σημαντικές από τις εξαγωγές υπηρεσιών. Υπολογίζεται ότι το 2019 οι πωλήσεις υπηρεσιών αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε περίπου \$ 1 τρισ., αντιστοιχώντας σε περίπου 55% των παγκόσμιων πωλήσεων υπηρεσιών θυγατρικών ΗΠΑ (περί τα 2/3 υψηλότερα των α/ εξαγωγών υπηρεσιών, όπως παραπάνω), ενώ οι πωλήσεις υπηρεσιών θυγατρικών της Ευρώπης στις ΗΠΑ ανήλθαν, το ίδιο έτος, σε περίπου \$ 655 δισ. (περίπου 1/3 των αντίστοιχων αμερικανικών).

Επενδύσεις.

Επισημαίνεται ότι το εμπόριο αγαθών δεν μπορεί να είναι, αυτό καθαυτό, αντιπροσωπευτικό κριτήριο του μεγέθους της διατλαντικής οικονομίας, δεδομένου ότι οι εκατέρωθεν ΑΞΕ/FDI είναι μακράν σημαντικότερες, ιδίως ως προς τη δημιουργία θέσεων εργασίας, ενώ η Ευρώπη είναι ο μεγαλύτερος επενδυτής στις ΗΠΑ και αντίστροφα. Κατά το 2020, στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη αθροιστικά αναλογούσε ποσοστό 26% των παγκόσμιων εξαγωγών και 33% των παγκόσμιων εισαγωγών, ενώ, για την ίδια χρονική περίοδο, ως προς τις ΑΞΕ τους αναλογούσε 65% του παγκόσμιου αποθέματος εκρών και 64% του παγκόσμιου αποθέματος εισρών. Συναφώς, κατά το 2019 οι εξαγωγές από ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ, αξίας \$ 397 δισ., αντιστοιχούσαν σε 57% των συνολικών εξαγωγών των ξένων θυγατρικών, ενώ κατά το 2020 οι πωλήσεις αμερικανικών θυγατρικών στην Ευρώπη ανήλθαν σε \$ 3,1 τρισ., περίπου 1/2 των παγκόσμιων πωλήσεων των αμερικανικών θυγατρικών στο εξωτερικό, και πολύ υψηλότερες των παγκόσμιων εξαγωγών ΗΠΑ συνολικής αξίας \$ 2,1 τρισ. το ίδιο έτος.

Ψηφιακή οικονομία.

Ο ταχύτατα αναπτυσσόμενος τομέας της ψηφιακής οικονομίας έχει ιδιαίτερη βαρύτητα στην διατλαντική οικονομική σχέση, στο πλαίσιο της ψηφιακής παγκοσμιοποίησης. Στον τομέα ψηφιακών υπηρεσιών η Ευρώπη είναι ο σημαντικότερος εμπορικός εταίρος των ΗΠΑ και αντίστροφα, ενώ οι ΗΠΑ και η ΕΕ είναι οι μεγαλύτεροι καθαροί εξαγωγείς ψηφιακών υπηρεσιών παγκοσμίως.

Το 2020 οι ΗΠΑ εξήγαγαν στην Ευρώπη ψηφιακές υπηρεσίες αξίας \$ 247 δισ. ενώ εισήγαγαν από αυτήν υπηρεσίες αξίας \$ 142 δισ., εμφανίζοντας εμπορικό πλεόνασμα \$ 105 δισ. Το ίδιο έτος, στις ΗΠΑ αναλογούσε ποσοστό 22% των συνολικών εξαγωγών υπηρεσιών ψηφιακού περιεχομένου από την ΕΕ, σε τρίτες χώρες, καθώς και 34% των εισαγωγών της ΕΕ από τρίτες χώρες.

Θέσεις εργασίας στη διατλαντική οικονομία.

Οι διατλαντικές επενδυτικές και εμπορικές ροές (αγαθών και υπηρεσιών) στηρίζουν τις αγορές εργασίας στις ΗΠΑ και στην Ευρώπη, ενώ οι εκατέρωθεν θυγατρικές απασχολούν εκατομμύρια εργαζόμενους, αθροιστικά 9,4 εκατ. το 2020, όντας οι σημαντικότερες ξένες πηγές θέσεων εργασίας. Συγκεκριμένα, κατά το 2020, οι αμερικανικές θυγατρικές στην Ευρώπη απασχόλησαν άμεσα περίπου 4,8 εκ. εργαζόμενους, ενώ οι ευρωπαϊκές θυγατρικές στις ΗΠΑ απασχόλησαν άμεσα 4,6 εκ. εργαζόμενους.

Το 2019 οι πέντε πρώτοι εργοδότες στις ΗΠΑ ήταν οι χώρες Ηνωμένο Βασίλειο, Γερμανία, Γαλλία, Ολλανδία και Ελβετία, ενώ οι πέντε αμερικανικές πολιτείες στις οποίες δημιουργήθηκαν περισσότερες θέσεις εργασίας από ευρωπαϊκές θυγατρικές ήταν οι California, Texas, New York, Pennsylvania και Florida.

Διατλαντική αγορά ενέργειας.

Οι ευρωπαϊκές εταιρείες είναι η σημαντικότερη πηγή ΑΞΕ στον ενεργειακό τομέα των ΗΠΑ, με κυριότερες επενδύσεις από τη Γερμανία (16% του συνόλου 813 νέων ενεργειακών έργων στις ΗΠΑ κατά την τελευταία δεκαετία), αλλά και τη Γαλλία (9%), Ηνωμένο Βασίλειο (8%) και Ισπανία (6%). Αντίστοιχα, οι α/ ΑΞΕ στον ενεργειακό τομέα της Ευρώπης ενισχύουν σημαντικά την εκεί πράσινη ανάπτυξη, αναλογώντας σε άνω του 50% των ευρωπαϊκών μακροπρόθεσμων έργων ΑΠΕ (Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας), ενώ οι α/ εταιρείες είναι σημαντικοί αγοραστές των ευρωπαϊκών ΑΠΕ.

Επισημαίνεται ότι οι ΗΠΑ είναι ο μεγαλύτερος προμηθευτής της Ευρώπη σε ΥΦΑ (Υδροποιημένο Φυσικό Αέριο), με 26% του συνόλου των εισαγωγών της ΕΕ και του ΗΒ το 2021. Το πρώτο 2μηνο του 2022 ήδη οι α/ εξαγωγές ΥΦΑ στην Ευρώπη ανήλθαν σε περίπου 50% των συνολικών ευρωπαϊκών εισαγωγών, ή σε 75% του συνόλου των α/ εξαγωγών ΥΦΑ, ενώ για πρώτη φορά οι εξαγωγές από τις ΗΠΑ είναι μεγαλύτερες της Ρωσίας, η οποία παραδίδει ΥΦΑ στην Ευρώπη μέσω αγωγών.

Οικονομία καινοτομίας.

Οι συναλλαγές στον τομέα έρευνας και ανάπτυξης (R&D) είναι σημαντικότερες μεταξύ ΗΠΑ-ΕΕ εν συγκρίσει με κάθε άλλο εταίρο των δύο πλευρών. Το 2019 αμερικανικές θυγατρικές επένδυσαν \$ 32,5 δισ. σε έρευνα και ανάπτυξη στην Ευρώπη (56% των συνολικών δαπανών R&D θυγατρικών ΗΠΑ στο εξωτερικό), με κυριότερους αποδέκτες τις χώρες Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Ελβετία, Ιρλανδία, Γαλλία και Βέλγιο (80% του συνόλου για την Ευρώπη). Αντίστοιχα, στις ΗΠΑ, οι δαπάνες R&D ευρωπαϊκών θυγατρικών αντιστοιχούσαν σε περίπου δύο τρίτα της συνολικής αξίας R&D των ξένων θυγατρικών στις ΗΠΑ (ή σε \$ 71,4 δισ.), ενώ οι μεγαλύτερες δαπάνες R&D ευρωπαϊκών θυγατρικών προήλθαν από γερμανικές, ελβετικές, και βρετανικές εταιρείες.

Σημειώνεται, επίσης, ότι στο Παράρτημα Appendix B της Έκθεσης “U.S. Commerce and Europe: A Country-by-Country Comparison” αναφέρεται, ως προς τα διμερή δεδομένα έτους

2020 για την Ελλάδα (βλ. σελ. 160), ότι μέσω των θυγατρικών ΗΠΑ υποστηρίζονται 14.578 θέσεις εργασίας στη χώρα μας, έναντι 3.471 στις ΗΠΑ από ελληνικές θυγατρικές. Επιπλέον, το ισοζύγιο υπηρεσιών εμφανίζεται πλεονασματικό για τη χώρα μας, με εξαγωγές υπηρεσιών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,2 δισ. και τις ε/ εξαγωγές στις ΗΠΑ \$ 1,9 δισ., ενώ αντιθέτως το εμπόριο αγαθών εμφανίζεται ελλειμματικό για τη χώρα μας με εξαγωγές αγαθών ΗΠΑ στην Ελλάδα \$ 1,4 δισ. και ε/ εξαγωγές αγαθών στις ΗΠΑ \$ 1,3 δισ. (σ.σ. υπενθυμίζεται ότι το εμπορικό έλλειμμα χώρας μας ήταν για το 2020 μεμονωμένη περίπτωση, ενώ κατά την περίοδο 2012-2021 καταγράφεται ελληνικό εμπορικό πλεόνασμα). Ως προς τις επενδύσεις, αναφέρεται ότι οι ΗΠΑ διατηρούν απόθεμα ΑΞΕ στην Ελλάδα \$ 0,1 δισ., ενώ οι ε/ ΑΞΕ στις ΗΠΑ ανέρχονται σε \$ 0,6 δισ.

Για πληρέστερη ενημέρωση:

- "The Transatlantic Economy 2022",

https://www.amchameu.eu/sites/default/files/publications/files/te2022_report.pdf